

کشف و استخراج مؤلفه‌ها و خرده‌نظام‌های دانشکده حکمرانی از طریق کار بست مطالعه تطبیقی دانشکده‌های حکمرانی منتخب

مهدی عبدالحمید^۱، محمد عبدالحسین زاده^۲

چکیده: طی سال‌های اخیر به منظور مطالعه تخصصی مسائل حکومتی و ارائه راه‌حل در کشورهای مختلف، دانشکده‌های حکمرانی رواج یافته‌اند. پژوهش حاضر با فهم ضرورت شکل‌گیری این دانشکده‌ها در کشور، درصدد بررسی تطبیقی دانشکده‌های حکمرانی منتخب و استخراج خرده‌نظام‌های این دانشکده‌هاست. روش‌های داده‌یابی، کتابخانه‌ای و روش داده‌کاوی، تحلیل محتوا بوده و اعتباریابی نتایج از طریق تأیید خبرگان انجام گرفته است. طبق نتایج پژوهش، خرده‌نظام‌ها و فعالیت‌های دانشکده حکمرانی در قالب دو دسته فعالیت‌های اصلی و حمایتی شناسایی شدند. مقوله‌های اصلی شامل چهار مقوله نظام آموزشی، نظام پژوهشی، نظام تربیتی و نظام دستور کارگزاری بوده و گفتمان‌سازی و شبکه‌سازی در قالب ۳۹ مقوله فرعی فرایندهای اصلی دانشکده‌های حکمرانی است. فرایندهای حمایتی و پشتیبانی دانشکده‌های حکمرانی نیز در قالب چهار مقوله اصلی معماری و ساخت فیزیکی دانشکده، ساخت اجتماعی و الگوی اداره، نظام تأمین مالی و بودجه، نظام حمایت‌های مالی و پشتیبانی تحصیلی با ۲۸ مقوله فرعی احصا شد.

واژه‌های کلیدی: اداره امور دولت، حکمرانی، حکومت، خط‌مشی پژوهی، دانشکده حکمرانی.

۱. استادیار گروه مدیریت و فلسفه علم و فناوری، دانشکده مهندسی پیشرفت، دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران، ایران

۲. مربی گروه حکمرانی پژوهشکده سیاست‌پژوهی و مطالعات راهبردی حکمت، تهران، ایران

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۶/۰۲/۰۹

تاریخ پذیرش نهایی مقاله: ۱۳۹۶/۰۶/۱۸

نویسنده مسئول مقاله: محمد عبدالحسین زاده

E-mail: abdolhosseinzadeh@gmail.com

مقدمه

دانشکده حکمرانی محلی برای پرورش و آموزش دانشجویان علاقه‌مند به عرصه خطامشی و اداره امور عمومی است (دانشکده خطامشی عمومی کرافورد، ۲۰۱۰: ۲). دانشکده‌های حکمرانی، یکی از مهم‌ترین بازیگران عرصه خطامشی‌گذاری عمومی هستند که به سلامت خطامشی‌ها در تدوین، اجرا و ارزشیابی کمک کرده و زمینه‌ساز دستور کارگزاری خطامشی‌های سالم در نظام خطامشی‌گذاری هدف می‌شوند.

هرچه دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی در تدوین، اجرا و ارزشیابی خطامشی‌های عمومی نقش بیشتری داشته باشند، کیفیت خطامشی‌ها بالاتر رفته و ظرفیت خطامشی‌گذاری بهبود پیدا می‌کند (دانایی‌فرد، حسینی و فانی، ۱۳۹۲: ۳۴). نگاه به خطامشی به‌عنوان چرخه تلاش‌های ناظر بر حل مشکل از طریق تکرار تحلیل مشکلات و بررسی راه‌حل‌ها، رویکرد اصلی دانشکده‌های حکمرانی است (آلیسون، ۲۰۰۸: ۶۲). این دانشکده‌ها نسبت به مشکلات خطامشی، در گستره‌ای وسیع علاقه نشان می‌دهند و تلاش می‌کنند با بهره‌گیری از انواع تخصص‌ها، برای حل مسائل عمومی دیدگاهی جامع و چندرشته‌ای داشته باشند (دانشکده حکومت و روابط بین‌الملل، ۲۰۱۵: ۴؛ ماکوتو، ۲۰۱۷). دانشکده حکمرانی، از طریق کاربست تفکر نوآورانه مبتنی بر اصول ثابت در راستای بهبود دولت و حکومت از طریق آموزش، پژوهش و مشارکت گام برمی‌دارد (دانشکده حکومت بلاتونیک، ۲۰۱۶: ۱۱).

مسائل پیچیده کنونی، خطامشی‌گذاری لازم دارد که ضمن توانمندی رویارویی با این پیچیدگی‌ها، عمق آنها را درک کنند. در دانشکده حکمرانی برای پرداختن به عمق مسائل تلاش شده و تصمیم‌ها با دورنگری و مبتنی بر نظریه‌های عمیق اتخاذ شود (مهبوبانی، ۲۰۱۳: ۴۳). از سوی دیگر در شرایط پیچیده امروز، خطامشی‌گذاری برای تحقق اهداف خود، به متخصصان، کارشناسان و اطلاعات تخصصی بهنگام و به‌روز شده نیاز دارد. بدون داشتن ابزارهای تخصصی و نیروی انسانی آگاه و کاردان نمی‌توان با شرایط پیچیده اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مقابله کرد. تأسیس دانشکده‌های حکمرانی بستری برای فراهم شدن چنین شرایطی است (کپی، ۲۰۱۵: ۱۷). در این دانشکده امکان شکل‌گیری دانش متراکم و متمرکز درباره حکمرانی و اداره به وجود می‌آید. آنچه اکنون در دانشکده‌های مدیریت، علوم سیاسی و اقتصاد صورت‌بندی و عرضه می‌شود، بر حل کلیت مسئله دولت تمرکز ندارد، بلکه بر بخش‌هایی از مسئله متمرکز است. این نگاه بخشی‌نگر به‌طور مکرر به تجزیه‌شناختی و نقص ادراکی منجر می‌شود (پورعزت، ۱۳۹۵).

قدمت دانشکده‌های حکمرانی در کشورهای اروپایی و آمریکایی به چندین دهه می‌رسد و لازم است به منظور بررسی تخصصی و حرفه‌ای مسائل حکومت و حکمرانی، در نظام جمهوری اسلامی ایران نیز دانشکده‌های حکمرانی تأسیس شوند. پژوهش حاضر در این راستا و به منظور شناسایی خرده‌نظام‌ها، فعالیت‌ها و عناصر دانشکده‌های حکمرانی سامان یافته و درصدد است با بهره‌گیری از مطالعه تطبیقی دانشکده‌های حکمرانی منتخب و مشهور سطح جهان، خرده‌نظام‌ها، فعالیت‌ها و عناصر دانشکده‌های حکمرانی را استخراج کند. این پژوهش از نوع اکتشافی بوده و بر محور پرسش اصلی «خرده‌نظام‌ها و مؤلفه‌های اصلی و حمایتی دانشکده‌های حکمرانی چیست؟» شکل گرفته است.

برای پاسخ به این پرسش ابتدا منابع کتابخانه‌ای بررسی شدند و کلیاتی در مورد دانشکده حکمرانی به دست آمد. در گام بعدی دانشکده‌های حکمرانی موجود در سطح جهان شناسایی شدند. با استفاده از نمونه‌گیری هدفمند، هفت دانشکده حکمرانی تأثیرگذار و مطرح شناسایی شده و با بهره‌گیری از روش تحلیل محتوا، خرده‌نظام‌ها، مؤلفه‌ها و عناصر این دانشکده‌ها استخراج شد. در پایان نیز به منظور تأیید یافته‌های بخش تحلیل محتوا، عناصر و مؤلفه‌ها با بهره‌گیری از نظر خبرگان ارزشیابی شدند.

پیشینه پژوهش

دانشکده‌های حکمرانی در قرن اخیر و به منظور پاسخ به مسائل و مشکلات عرصه دولت و اداره امور عمومی تشکیل شدند. بعد در سال‌های پس از ۱۹۶۰ با بزرگ‌تر شدن دولت فدرال، دولت به کادر جدیدی از تحلیل‌گران آموزش دیده نیاز داشت. در پاسخ به این نیاز، دانشگاه‌های برجسته در زمینه تحلیل خطمشی عمومی، برنامه‌هایی را برای آموزش دانشجویان طراحی کردند (کریسین، ۱۹۷۱) و در فاصله سال‌های ۱۹۶۷ تا ۱۹۷۱ برنامه‌های آموزشی در سطوح کارشناسی ارشد و دکتری خطمشی عمومی در این مؤسسات آموزشی برپا شد. در اواخر قرن نوزدهم، برنامه‌های تکمیلی آموزشی مدیران دولتی و سیاستمداران در مجموعه‌ای از دانشکده‌های آمریکا آغاز شد که برخی از آنها عبارت‌اند از مؤسسه مطالعات خطمشی عمومی دانشگاه میشیگان، دانشکده حکومت کندی هاروارد، دانشکده عالی خطمشی عمومی دانشگاه کالیفرنیا و ... (والکر، ۱۹۷۶).

در رابطه با دانشکده‌های حکمرانی و سازوکارهای آن پژوهش‌های اندکی انجام شده است. ویلیام دان با همکاری بنیاد رند در پژوهشی با بررسی هشت دانشکده معروف خطمشی عمومی که شامل مدیریت اجرایی دانشگاه استنفورد، خطمشی عمومی دانشگاه برکلی، هاروارد، کارنگی، میشیگان و دوره‌های مدیریت دولتی تگزاس و پرینستون می‌شود، مشخصات، کارکردها و

ویژگی‌های دانشکده‌های خطامشی عمومی و حکومت را تبیین می‌کند. آلیسون از رؤسای دانشکده حکومت کندی آمریکا نیز پژوهش مهم دیگری را با عنوان «ظهور دانشکده‌های خطامشی عمومی: تجربه‌های یک مؤسس» انجام داده است. وی در این پژوهش با بیان تاریخچه تأسیس دانشکده‌های حکمرانی، مأموریت‌ها، سازوکارها و تجربه‌هایی را که در اداره دانشکده حکومت کندی داشته است، بیان می‌کند.

در داخل کشور نیز به بحث دانشکده‌های حکمرانی توجه چندانی نشده و در این زمینه پژوهش‌های بسیار اندکی انجام گرفته است. پورعزت در مقاله‌ای تحت عنوان «تصورپردازی از دانشکده حکومت» با تأمل بر گستره و تنوع حوزه‌های عمل و اقدام حکومت، به صورت‌بندی نظریه اداری منسجمی برای دلالت بر حکمرانی و روشن‌سازی مسیر عمل دستگاه اداری دولت و حکومت می‌پردازد. این پژوهش با روایتگری داستان‌های چندگانه با وجهی پدیدارشناسانه، روایت‌های نادرست از رسالت رشته علمی اداره دولت و حکومت را نقد می‌کند و بر این اساس تصویر دانشکده حکومت را پردازش کرده است (پورعزت، ۱۳۹۵).

تعریف دانشکده حکمرانی

در تعریفی ساده می‌توان گفت که دانشکده حکمرانی، سازمانی مستقل است که به‌منظور تأثیرگذاری بر فرایند واقعی خطامشی عمومی به پژوهش‌های چندرشته‌ای کاربردی می‌پردازد. این دانشکده‌ها در گستره‌ای وسیع نسبت به مشکلات خطامشی، علاقه نشان می‌دهند و تلاش می‌کنند با بهره‌گیری از انواع تخصص‌ها، برای حل مسائل عمومی رویکردی جامع و چندرشته‌ای داشته باشند. تحقیقات دانشکده‌های حکمرانی معطوف به پیشنهاد راهکارهای عملی در مورد مشکلات عمومی است (دانشکده حکومت و روابط بین‌الملل، ۲۰۱۵: ۴). اغلب ادعا دارند که خطامشی عمومی، رشته‌ای ارزش محور و ایدئولوژیک است، از این رو دانشکده‌های حکمرانی که بستر و مکان اصلی آموزش خطامشی عمومی هستند، باید در قالب ایدئولوژی و ارزش مشخص و پذیرفته‌شده‌ای فعالیت کنند. بنابراین می‌توان گفت که ارزش‌ها و ایدئولوژی، از مهم‌ترین ارکان شکل‌دهنده دانشکده‌های حکمرانی هستند (باچر، ۲۰۰۸: ۲۳؛ وایلداوسکی، ۱۹۸۶).

دانشکده‌های حکمرانی، پژوهش‌ها و پیشنهادها را متوجه سیاستمدارانی می‌کنند که انتظار می‌رود از نظرهای آنها حمایت کنند. همچنین این دانشکده‌ها به‌دنبال نوآوری و اصالت در نظرهای خود هستند و برخلاف پژوهشگران دانشگاهی برای تبلیغ و ترویج نظرهای علمی خود تلاش زیادی می‌کنند (کپی، ۲۰۱۵: ۲۸). به نوعی، دانشکده‌های حکمرانی ترکیبی بین دانشگاه‌ها و کانون‌های تفکرند؛ بدین معنا که این دانشکده‌ها، فعالیت‌های آموزشی، نظام آموزش

و تربیت متخصص و تحلیل‌گر خطمشی را در دستور کار خود دارند که کانون‌های تفکر به‌طور تخصصی به آن نمی‌پردازند و از لحاظ داشتن نظام آموزشی به دانشگاه‌ها شبیه هستند. از سوی دیگر این دانشکده‌ها در تلاش برای ارتباط‌گیری نزدیک با نهادهای سیاست‌گذار، دولت‌ها و احزاب هستند تا بتوانند بر خطمشی‌ها و تصمیم‌های دولتی تأثیرگذار یا به بیان دیگر تصمیم‌ساز باشند و این ویژگی نشان‌دهنده شباهت آنها با کانون‌های تفکر است (اسپیرز، ۲۰۰۷: ۴۱۳).

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر، بر اساس رویکرد تطبیقی اجرا شده است. در روش مطالعه تطبیقی با در نظر گرفتن مشخصات و ویژگی‌های مشترک و گاه متعارضی که وجود دارد، جوامع هدف مد نظر از حیث ویژگی‌های نام‌برده، بررسی می‌شوند. حاصل مطالعه تطبیقی رسیدن به الگوی رهنما و به‌گزینی^۱ شده است (نیومن، ۲۰۱۴: ۴۸۸). بخشی از پژوهش حاضر به مطالعه تطبیقی و بررسی تفاوت‌ها و شباهت‌های دانشکده‌های حکمرانی منتخب پرداخته و این مهم از طریق مراجعه به پایگاه‌های اطلاعاتی در اینترنت و اسناد و گزارش‌های منتشرشده توسط آنها، انجام شده است. در این پژوهش، تحلیل اطلاعات و داده‌های به‌دست‌آمده از دانشکده‌های حکمرانی منتخب بر اساس روش تحلیل محتوا^۲ انجام شد. و بر در تعریف تحلیل محتوا می‌گوید: تحلیل محتوا، روشی برای دستیابی به نتایج معتبر و قابل تکرار از داده‌های استخراج‌شده از متن است (تئودورف، ۲۰۰۲: ۱۷). در پژوهش حاضر، روش تحلیل محتوا با استفاده از تحلیل مقوله‌ای انجام شده که طی آن، طبقه‌بندی عناصر سازنده یک مجموعه از طریق تشخیص تفاوت‌ها و سپس کدگذاری مجدد آنها بر اساس معیارهای تعیین‌شده انجام می‌گیرد.

واحد مطالعه و روش نمونه‌گیری

واحد مطالعه در پژوهش، دانشکده‌های حکمرانی هستند و روش نمونه‌گیری، نمونه‌گیری هدفمند است. روشی که در آن، ویژگی‌های مد نظر پژوهشگران ملاک انتخاب است (نیومن، ۲۰۱۴: ۲۵۲).

با جست‌وجو و بررسی دانشکده‌های حکمرانی مطرح جهان، حدود ۲۰ دانشکده حکمرانی در سراسر جهان شناسایی شد. در نهایت پژوهشگران بر اساس نمونه‌گیری هدفمند، هفت دانشکده حکمرانی منتخب را مد نظر قرار دادند و با بررسی آنها، داده‌ها و اطلاعات لازم از این دانشکده‌ها

1. Benchmark
2. Content analysis

را استخراج کردند. دلایل انتخاب این هفت دانشکده، میزان اثرگذاری، شهرت و مرجعیت آنها است. به‌طور مثال دانشکده حکومت کندی که یکی از دانشکده‌های منتخب است، مرجع و الگوی هفت دانشکده حکمرانی دیگر مثل دانشکده حکمرانی و خطامشی عمومی اندونزی، دانشکده حکمرانی و خطامشی عمومی فدرمن دانشگاه اورشلیم، دانشکده حکمرانی دویی، مرکز خطامشی عمومی دانشگاه سابانسی استانبول، دانشکده حکمرانی پکینگ چین، دانشکده خطامشی عمومی کرافورد استرالیا و دانشکده اداره امور عمومی دانشگاه سئول بوده است. همچنین در انتخاب دانشکده‌های حکمرانی سعی شده تنوع جغرافیایی رعایت شود و دانشکده‌های حکمرانی منتخب از کشورها و دانشگاه‌های مطرح قاره‌های آمریکا و اروپا انتخاب شوند. اسامی هفت دانشکده حکمرانی منتخب عبارت‌اند از:

۱. دانشکده حکومت کندی - دانشگاه هاروارد - آمریکا؛
۲. دانشکده حکومت بلاوتنیک - دانشگاه آکسفورد - انگلستان؛
۳. دانشکده حکومت جسی هلمز - دانشگاه لیبرتی - آمریکا؛
۴. دانشکده حکومت و خدمات عمومی بوش - دانشگاه تگزاس - آمریکا؛
۵. دانشکده حکمرانی و خطامشی عمومی - دانشگاه تورنتو - کانادا؛
۶. دانشکده علوم اقتصادی و سیاسی لندن - دانشگاه لندن - انگلستان و
۷. دانشکده حکمرانی هرتی - دانشگاه هرتی - آلمان.

یافته‌های پژوهش

با توجه به آنچه در سطور قبل بیان شد، با بررسی هفت دانشکده حکمرانی منتخب که از روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شده‌اند، استخراج یافته‌ها و تحلیل آنها به‌وسیله روش تحلیل محتوا انجام شد. فرایندهای موجود در دانشکده‌های حکمرانی را می‌توان در دو دسته فعالیت‌های اصلی و فعالیت‌های حمایتی و پشتیبانی طبقه‌بندی کرد. فعالیت‌های اصلی دانشکده‌های حکمرانی در قالب نظام تربیتی و اجتماعی، نظام آموزشی، نظام پژوهشی، نظام دستور کارگزاری، گفتمان‌سازی و شبکه‌سازی تحقق می‌یابد. فعالیت‌های حمایتی دانشکده حکمرانی نیز عبارت‌اند از معماری و ساخت فیزیکی دانشکده، ساخت اجتماعی و الگوی اداره، نظام تأمین مالی بودجه، نظام حمایت‌های مالی و پشتیبانی تحصیلی. در ادامه مؤلفه‌ها و ابعاد مدل دانشکده حکمرانی به‌صورت جزئی‌تر تشریح می‌شوند.

فرایندهای اصلی و حمایتی در دانشکده حکمرانی

فرایندهای موجود در دانشکده حکمرانی به دو دسته فرایندهای اصلی و حمایتی دسته‌بندی می‌شوند. فرایندهای اصلی، فرایندهایی هستند که در تحقق فلسفه و مأموریت دانشکده حکمرانی نقش اصلی را ایفا می‌کنند. این فرایند بر اساس آرمان، استراتژی‌ها و مأموریت‌های یک سازمان، طراحی و مشخص می‌شود و سازمان برای تأمین آرمان باید مأموریت‌ها و به تبع آن فرایندهای عملیاتی را به اجرا درآورد. فرایندهای اصلی به شدت با هم در ارتباط بوده و نقص در یک فرایند اصلی، موجب نقص در کل سیستم و خروجی و رهاورد نامطلوب می‌شود (پورتر، ۱۹۸۵: ۷۷).

فرایندهای حمایتی، فرایندهایی هستند که با مأموریت اصلی سازمان ارتباط مستقیم ندارند ولی وظیفه حمایت و پشتیبانی از فرایندهای اصلی را بر عهده دارند (پورتر، ۱۹۸۵: ۷۹). فعالیت‌های پشتیبانی به صورت غیرخطی هستند. به بیانی دیگر شامل مراحل هستند که می‌توان آنها را به صورت موازی، جدا از یکدیگر یا به صورت چندگانه انجام داد.

فرایندهای اصلی دانشکده حکمرانی

در این بخش، فرایندهای اصلی دانشکده حکمرانی بر اساس مطالعات تطبیقی انجام گرفته بیان می‌شوند. این فرایندها در قالب چهار خرده‌نظام آموزشی، نظام تربیتی، نظام پژوهشی و نظام دستور کارگزاری، گفتمان‌سازی و شبکه‌سازی تعریف می‌شود که در ادامه هر یک به صورت جداگانه توضیح داده می‌شود.

نظام آموزشی دانشکده حکمرانی

یکی از کارکردها و رسالت‌های کلیدی دانشگاه‌ها در جهان امروز، کارکرد آموزشی دانشگاه است که شامل تولید، اشاعه و آموزش دانش و تربیت نیروی متخصص می‌شود. یکی از مهم‌ترین اقدامات پیش‌نیاز برای طراحی نظام آموزش و تربیتی مناسب در دانشکده حکمرانی، شاخص‌ها و سازوکار جذب استادان و دانشجویان است که در ادامه به طور خلاصه به آن اشاره می‌شود.

شاخص‌های جذب استادان در دانشکده حکمرانی

جذب هیئت علمی در دانشگاه‌ها مسئله پیچیده و فرایند زمان‌بری است که در کتاب‌ها و مقاله‌های تخصصی به آن پرداخته شده است. یکی از مهم‌ترین ملاک‌های جذب هیئت علمی و استاد در هر دانشگاهی، داشتن شاخص‌ها، ویژگی‌ها و صلاحیت‌های علمی، رفتاری و ... است که دانشکده‌های حکمرانی نیز از این قاعده مستثنا نیستند.

استادان و مدرسان در دانشکده‌های حکمرانی، باید برای فعالیت در راستای مأموریت‌ها و اهداف این دانشکده، دارای ویژگی‌های خاصی باشند. مهم‌ترین این ویژگی‌ها که در فرایند جذب هیئت علمی در این دانشکده‌ها باید به آنها توجه شود، در جدول ۱ آورده شده است.

جدول ۱. مشخصات و ویژگی‌های اعضای هیئت علمی دانشکده‌های حکمرانی

دانشکده حکومت هلمز	دانشکده حکمرانی تورنتو	دانشکده حکمرانی هر تی	دانشکده حکومت بوش	دانشکده حکومت پلاوتینیک	دانشکده علوم اقتصادی و سیاسی لندن	دانشکده حکومت کندی	مشخصات اعضای هیئت علمی دانشکده‌های حکمرانی
	✓	✓				✓	قابل اعتماد
✓		✓		✓	✓		بانتجربه و متخصص
		✓	✓			✓	سابقه سیاست‌پژوهی
	✓		✓	✓		✓	شهرت علمی
			✓		✓	✓	شهرت ملی و بین‌المللی
		✓	✓	✓		✓	چندرشته‌ای بودن
✓	✓	✓	✓	✓			دارای روحیه خدمات عمومی
✓			✓	✓		✓	دارای روحیه رهبری
	✓			✓		✓	سابقه اجرایی، مدیریتی و سیاست‌گذاری

روش‌های شناسایی و سازوکار جذب دانشجو در دانشکده حکمرانی

دانشکده‌های حکمرانی می‌توانند با در اختیار گذاشتن تسهیلات مناسب و ارائه رشته‌های متنوع تحصیلی و کیفیت بالای آموزش، منبع مهمی برای جذب سرمایه و منابع انسانی برای کشور خود باشند. این دانشکده‌ها برای تحقق این هدف از روش‌های خاصی در شناسایی و جذب دانشجو بهره می‌گیرند. روش‌های شناسایی و پذیرش دانشجو یا به بیانی الزامات جذب دانشجو در دانشکده‌های حکمرانی در جدول ۲ آمده است.

جدول ۲. روش‌های شناسایی و جذب دانشجوی در دانشکده‌های حکمرانی

دانشکده حکومت هلمز	دانشکده حکمرانی تورنتو	دانشکده حکمرانی هرتی	دانشکده حکومت پویش	دانشکده حکومت بلا تینک	دانشکده علوم اقتصادی و سیاسی لندن	دانشکده حکومت کندی	شاخص‌های پذیرش دانشجو در دانشکده‌های حکمرانی
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	شاخص‌های آموزشی (نمرات درسی)
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	کسب رضایت از کمیته مصاحبه‌کنندگان
		✓	✓	✓		✓	توصیه‌نامه‌های استادان
✓	✓	✓	✓				معرفی از طرف فارغ‌التحصیلان
✓			✓	✓	✓		مدارک و گواهی‌های معتبر علمی
			✓				معرفی از طرف نهادها و سازمان‌های دولتی

ویژگی‌ها و مشخصات دانشجویان دانشکده‌های حکمرانی

دانشجویان استعداد‌های گوناگون و متنوعی دارند که باید بر اساس این استعدادها و علایق، رشته تحصیلی مد نظر خود را انتخاب کنند. از نگاهی دیگر هر یک از رشته‌های دانشگاهی نیز ویژگی‌هایی دارند که باعث می‌شود برای برخی از دانشجویان مناسب باشند.

در اکثر دانشگاه‌ها، شرایط عمومی نظیر آشنایی کامل با زبان انگلیسی و داشتن مدرک بین‌المللی، مدارک تحصیلی معتبر و ... برای پذیرش دانشجو در نظر گرفته می‌شود. در این بخش به‌طور خاص، مشخصه‌های اختصاصی پذیرش دانشجو در دانشکده حکمرانی بیان می‌شود.

دانشکده‌های حکمرانی که به‌طور عمده در برنامه‌های درسی خود رشته‌های ناظر بر خط‌مشی عمومی و اداره امور دولت را دارا هستند، به دانشجویانی با ویژگی‌های خاص نیاز دارند. دانشجویان برای حضور در دانشکده‌های حکمرانی باید دارای ویژگی‌هایی باشند که در جلسه مصاحبه بررسی می‌شود. مهم‌ترین و اختصاصی‌ترین ویژگی‌های دانشجویان دانشکده حکمرانی در جدول ۳ آمده است.

جدول ۳. مشخصات و ویژگی‌های دانشجویان دانشکده‌های حکمرانی

مشخصات و ویژگی‌های دانشجویان دانشکده‌های حکمرانی	دانشکده حکومت‌کندی	دانشکده علوم اقتصادی و سیاسی لندن	دانشکده حکومت بلاژتیک	دانشکده حکومت پوس	دانشکده حکمرانی هرتی	دانشکده حکمرانی تورنتو	دانشکده حکومت هلمز
قدرت تحلیل مسائل			✓	✓	✓	✓	
قدرت تصمیم‌گیری	✓	✓	✓			✓	✓
وضعیت آموزشی مطلوب	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
روحیه خدمت عمومی			✓	✓	✓	✓	✓
توانایی حل مسائل پیچیده	✓				✓		✓
خلاقیت و نوآوری در ارائه راه‌حل	✓	✓	✓	✓		✓	
رفتار صحیح در محیط پیچیده	✓		✓				✓
اولویت در جذب با فارغ‌التحصیلان رشته‌های اقتصاد، حقوق و علوم سیاسی	✓		✓		✓		

از ویژگی‌های دیگر نظام آموزشی در دانشکده‌های حکمرانی، ویژگی‌های خاص برنامه‌های درسی و رشته‌های آن است که به پژوهش مجزا نیاز دارد. به‌طور خلاصه می‌توان گفت برنامه‌های درسی هوشمند خط‌مشی عمومی، برنامه‌های دانشجوی‌محور است. از آنجا که دانشجویان از بطن نیازهای جامعه می‌آید و در هنگامه فارغ‌التحصیلی به دامان جامعه بازمی‌گردد؛ بیش از هر کسی به پیچیدگی و نیازهای محیطی واقف است. نیازها از جانب دانشجویان به دانشگاه عرضه می‌شوند، ولی تشخیص اصالت نیاز با استادان است. به بیان دیگر، برنامه‌های هوشمند، زمینه‌ساز انتخاب‌گری دانشجویان و اعلام نیاز آنان و بسترساز راهبری و مربیگری استادان است (عبدالحسین‌زاده و عبدالحمید، ۱۳۹۴).

نظام پژوهشی

علاوه بر نظام آموزش، یکی دیگر از نظام‌های موجود در دانشکده‌های حکمرانی که بر اساس مأموریت‌های دانشکده تعریف می‌شود، نظام پژوهشی است. با توجه به اهمیت پژوهش در

آموزش عالی و توجه به این موضوع که آموزش ثمربخش و کارآمد، چه در سطح عمومی و در سطح عالی آن، آموزشی است که بر پایه پژوهش باشد، ضرورت تأسیس معاونت پژوهشی در دانشگاه‌ها تبیین می‌شود. اقدامات و فعالیت‌هایی که در نظام پژوهشی دانشکده‌های حکمرانی در راستای مأموریت‌های آن انجام می‌شود، در جدول ۴ آمده است.

جدول ۴. اقدامات و فعالیت‌های پژوهشی در دانشکده‌های حکمرانی

دانشکده حکومت هلمز	دانشکده حکمرانی تورنتو	دانشکده حکمرانی هرتی	دانشکده حکومت بوش	دانشکده حکومت بلاوتینیک	دانشکده علوم اقتصادی و سیاسی لندن	دانشکده حکومت کندی	اقدامات و فعالیت‌های پژوهشی در دانشکده‌های حکمرانی
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	تولید دانش ناب برای حکمرانی و خطمشی عمومی
✓	✓	✓	✓	✓		✓	برگزاری همایش‌ها، سمینارها و کارگاه‌ها برای آشنایی و معرفی جدیدترین نظریه‌های خطمشی عمومی
✓		✓				✓	معرفی سبدهای پژوهشی برای دانشجویان و رصد آنها
✓	✓				✓	✓	چاپ کتب و مجلات علمی معتبر با جهت‌گیری بین‌المللی
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	انجام پژوهش‌های کاربردی و عملیاتی
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	حمایت پژوهشی و سرانه پژوهشی استادان
✓		✓		✓		✓	سرانه پژوهشی برای دانشجویان زیر نظر استادان راهنما
✓	✓	✓	✓	✓		✓	تأسیس مراکز پژوهشی و مؤسسات تحقیقاتی

نظام تربیتی

فعالیت‌های تربیتی در مراکز آموزشی و نهادهای دانشگاهی، جزئی جدانشدنی در کنار فعالیت‌های آموزشی است. دانشکده‌های حکمرانی فقط به انجام فعالیت‌های آموزشی اکتفا نمی‌کنند بلکه به‌منظور اثربخشی و تأثیرگذاری در دانشجویان اقدامات و فعالیت‌های فرهنگی و تربیتی، انجام می‌دهند. برخی از اقداماتی که به‌منظور تربیت و آماده‌سازی دانشجویان در دانشکده‌های حکمرانی انجام می‌شود، در جدول ۵ آمده است.

جدول ۵. اقدامات تربیتی در دانشکده‌های حکمرانی

دانشکده حکومت هلمز	دانشکده حکمرانی تورنتو	دانشکده حکمرانی هرتی	دانشکده حکومت بوش	دانشکده حکومت پلاوتینیک	دانشکده علوم اقتصادی و سیاسی لندن	دانشکده حکومت کندی	اقدامات تربیتی در دانشکده‌های حکمرانی
✓	✓	✓	✓	✓			القای روحیه خدمت عمومی به دانشجویان
✓				✓		✓	تقویت عرق ملی و مذهبی دانشجویان
	✓	✓			✓		ایجاد و توسعه مهارت‌های ارتباطی دانشجویان
✓	✓				✓	✓	تشکیل انجمن‌های گوناگون دانشجویی در حوزه‌های فرهنگی، علمی، ورزشی و ...
		✓					حفظ تعادل بین محیط کار، مطالعه و خانواده
	✓			✓		✓	تقویت مهارت کار گروهی
		✓		✓		✓	قرار دادن استاد مشاور برای هر دانشجویان
✓		✓					تأسیس مراکز موفقیت تحصیلی در دانشگاه

نظام دستور کارگزاری، گفتمان‌سازی و شبکه‌سازی

از فرایندهای اصلی دیگر در دانشکده حکمرانی، دستور کارگزاری، گفتمان‌سازی و شبکه‌سازی است. این فرایند، از فرایندهای اختصاصی و منحصربه‌فردی است که فقط در دانشکده‌های حکمرانی وجود دارد. ویژگی منحصربه‌فردی که دانشکده حکمرانی را از سایر مراکز آموزشی و دانشگاهی متمایز می‌کند، نظام دستور کارگزاری، گفتمان‌سازی و شبکه‌سازی است. به‌منظور دستور کارگزاری و گفتمان‌سازی در دانشکده‌های حکمرانی اقدامات متنوعی انجام می‌گیرد که در جدول ۶ بیان شده است.

جدول ۶. دستور کارگزاری و گفت‌وگوهای دانشکده‌های حکمرانی

دانشکده حکومت هلمز	دانشکده حکمرانی تورنتو	دانشکده حکمرانی هرتی	دانشکده حکومت بوش	دانشکده حکومت بلاتینیک	دانشکده علوم اقتصادی و سیاسی لندن	دانشکده حکومت کندی	دستور کارگزاری و گفت‌وگوهای دانشکده‌های حکمرانی
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ارتباط‌گیری با نهادهای سیاست‌گذار و ارائه مشاوره به آنها
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	برگزاری همایش‌ها، سمینارها و سمپوزیوم‌ها برای گردآوری نخبگان و بزرگان هر حوزه
✓				✓	✓	✓	نقش‌آفرینی در انجمن‌ها و کمیته‌های مهم کشوری و بین‌المللی
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	تهیه خط‌مشی‌نامه‌ها و توصیه‌های سیاستی برای نهادهای سیاست‌گذار و تصمیم‌ساز
✓	✓	✓	✓				حضور در دفاتر سیاستمداران و برگزاری نشست و جلسه با آنها
		✓	✓	✓	✓	✓	حضور در برنامه‌های رادیویی هفتگی و بررسی مسائل خط‌مشی
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	تأسیس مراکز و مؤسسات پژوهشی وابسته به دانشکده برای انجام کارهای عملیاتی و تأثیرگذارانه در جامعه
		✓		✓	✓	✓	همکاری با سایر دانشکده‌ها در برگزاری دوره‌ها و همایش‌های مشترک

شبکه‌سازی

شبکه‌سازی نیز یکی از خرده‌فعالیت‌های اصلی در دانشکده‌های حکمرانی است. دانشجویان و فارغ‌التحصیلان یکی از مهم‌ترین سرمایه‌ها و خروجی‌های دانشکده حکمرانی هستند که دانشکده برای استفاده از این ظرفیت، برنامه‌ریزی دارد. شبکه‌سازی به‌منظور تأثیرگذاری بیشتر در محیط سیاست‌گذاری جزء بسیار مهم دانشکده‌های سیاست‌گذاری است. برخی از اقداماتی که در راستای شبکه‌سازی و بهره‌گیری از ظرفیت دانشجویان در دانشکده‌های حکمرانی انجام می‌شود، در جدول ۷ آمده است.

جدول ۷. شبکه‌سازی در دانشکده‌های حکمرانی

دانشکده حکومت هلمز	دانشکده حکمرانی تورنتو	دانشکده حکمرانی هرتی	دانشکده حکومت بوش	دانشکده حکومت پلاوتیک	دانشکده علوم اقتصادی و سیاسی لندن	دانشکده حکومت کندی	شبکه‌سازی در دانشکده‌های حکمرانی
✓	✓	✓		✓		✓	استفاده از دانشجویان به‌عنوان آموزشیار و کمک استاد
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	تأسیس شبکه فارغ‌التحصیلان
✓				✓	✓		استخدام دانشجویان ممتاز به‌عنوان هیئت علمی دانشکده
✓	✓	✓	✓		✓	✓	تربیت مدیران و به‌کارگیری آنان در مراکز مهم سیاست‌گذاری

فرایندهای حمایتی دانشکده حکمرانی

دانشکده حکمرانی برای اجرای فعالیت‌های اصلی، به فعالیت‌های پشتیبانی و حمایتی نیاز دارد. در این دانشکده‌ها، فعالیت‌های حمایتی به شرح زیر شناسایی شده‌اند. شایان ذکر است که فعالیت‌های حمایتی در تحقق مأموریت‌ها و اهداف دانشکده حکمرانی نقش مستقیم ندارند، ولی عوامل بسیار مهمی در فراهم کردن زمینه مناسب برای تحقق مأموریت‌های اصلی محسوب می‌شوند.

معماری و ساخت فیزیکی دانشکده

یکی از عوامل مؤثر تربیتی در آموزش نوین، چگونگی فضای معماری محیط آموزشی است. استاد، کتاب، دانشجو، روش‌های تدریس و مدیریت آموزشی از جمله عواملی هستند که معمولاً در فرایند یادگیری مؤثر تلقی شده و بررسی و کندوکاو می‌شوند. در حالی که در تعلیم و تربیت نوین، فضای آموزشی و فیزیکی محیط آموزشی نه تنها یک محیط خشک و بی‌روح و فاقد تأثیر در فرایند یادگیری محسوب نمی‌شود، بلکه به‌عنوان عاملی زنده و پویا در کیفیت فعالیت‌های آموزشی و تربیتی دانشجویان ایفای نقش می‌کند.

فراهم کردن امکانات و پشتیبانی‌های لازم برای انجام مأموریت‌های اصلی دانشکده حکمرانی امری ضروری و انکارناپذیر است. همچنین یکی از ضرورت‌های تأسیس دانشکده حکمرانی، معماری، ساختمان و ساخت فیزیکی مناسب برای این دانشکده است. برخی از شاخص‌های معماری و ساخت فیزیکی دانشکده حکمرانی و تسهیلاتی که برای این دانشکده‌ها که شناسایی شده‌اند، در جدول ۸ آمده است.

جدول ۸. امکانات، معماری و ساخت فیزیکی در دانشکده‌های حکمرانی

دانشکده حکومت هلمز	دانشکده حکمرانی تورنتو	دانشکده حکمرانی هرتی	دانشکده حکومت بوش	دانشکده حکومت بلاتینیک	دانشکده علوم اقتصادی و سیاسی لندن	دانشکده حکومت کندی	امکانات، معماری و ساخت فیزیکی در دانشکده‌های حکمرانی
				✓	✓	✓	معماری سنتی
			✓			✓	مجاورت دانشکده با فضای سبز و طبیعت
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	امکانات لازم در دانشکده از قبیل کتابخانه، خوابگاه، سالن مطالعه، سالن‌های همایش و...
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	فراهم کردن اتاق‌ها و دفاتر برای استادان و دانشجویان پژوهشگر
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	کلاس‌های درس کارگاهی
				✓	✓	✓	استفاده از رنگ و طرح‌های مناسب محیط آموزشی
			✓			✓	مناظر زیبای مجاور دانشکده (کوه، رودخانه، فضای سبز و...)

نظام تأمین مالی و بودجه

شیوه‌ها و سازوکارهای تأمین منابع مالی دانشگاه‌ها، ی از مسائل مهم و اساسی و از سایر اجزای مهم پشتیبانی برای اداره دانشکده حکمرانی به‌شمار می‌رود. در بیشتر کشورهای توسعه‌یافته، به‌طور عمده طرف تقاضای بازار خدمات آموزش عالی، یعنی دانشجویان را از لحاظ مالی تأمین می‌کنند. الگوی تأمین مالی دانشکده‌های حکمرانی نیز تا حد زیادی متأثر از سیاست‌های کلان آموزش عالی در کشورهای پیشرفته است.

یکی از مهم‌ترین مشخصه‌های تأمین مالی دانشکده‌های حکمرانی، نداشتن وابستگی اساسی به کمک‌های دولتی است. منابع مالی و درآمدی این دانشکده به تفکیک دانشکده‌های بررسی شده، در جدول ۹ آمده است.

جدول ۹. منابع تأمین مالی دانشکده حکمرانی

دانشکده حکومتی	دانشکده حکمرانی تورتو	دانشکده حکمرانی هرتی	دانشکده حکومت بونن	دانشکده حکومت بلاوتینیک	دانشکده علوم اقتصادی و سیاسی لندن	دانشکده حکومت کندی	منابع تأمین مالی دانشکده حکمرانی
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	شهریه‌های آموزشی
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	قراردادها و پروژه‌های دانشکده
✓			✓	✓		✓	افراد ثروتمند و خیر
✓		✓	✓		✓		شرکت‌ها و سازمان‌های همکار دانشکده
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	حمایت‌ها و تسهیلات بدون عوض دولتی
✓			✓	✓	✓	✓	فارغ‌التحصیلان
				✓	✓	✓	موقوفات
	✓			✓		✓	هدایا و کمک‌های مالی عمومی

ساخت اجتماعی و الگوی اداره

یکی دیگر از فرایندهای پشتیبانی در دانشکده حکمرانی، ساخت اجتماعی و الگوی اداره در این گونه دانشکده‌ها است. بی‌شک رهبری و مدیریت در دانشکده‌های حکمرانی از مهم‌ترین فعالیت‌های حمایتی و ستادی است که در تحقق مأموریت‌ها و اهداف مد نظر در آنها تأثیر بسیار زیادی دارند.

شورایی اداره‌شدن دانشکده حکمرانی و پاسخگویی مدیر به شورا، از مهم‌ترین مشخصه‌ها و ویژگی‌های مدیریتی این دانشکده است. عوامل و ابعاد مدیریتی دانشکده حکمرانی در جدول ۱۰ آمده است.

جدول ۱۰. ساختار اجتماعی و الگوی اداره در دانشکده حکمرانی

دانشکده حکومت هلمز	دانشکده حکمرانی تورنتو	دانشکده حکمرانی هرتی	دانشکده حکومت بوش	دانشکده حکومت بلاروتینیک	دانشکده علوم اقتصادی و سیاسی لندن	دانشکده حکومت کندي	ساختار اجتماعی و الگوی اداره در دانشکده حکمرانی
			✓	✓	✓	✓	تشکیل شورای دانشکده با مسئولیت نظارت بر امور دانشکده
			✓	✓	✓	✓	انتخاب رئیس و مدیر دانشکده توسط شورای دانشکده
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	محول شدن امور اجرایی و عملیاتی دانشکده به مدیر
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	پاسخگویی مدیر به شورای دانشکده
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	اختیار کامل اعضای هیئت علمی در اجرای سیاست‌های کلان آموزشی و پژوهشی دانشکده
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	مشارکت دانشجویان و نظرخواهی از آنها در اداره دانشکده
			✓		✓	✓	نظارت و ارزشیابی اعضای هیئت علمی و وضعیت کلی دانشکده توسط شورای دانشکده

نظام حمایت مالی و پشتیبانی تحصیلی

کمک‌های مالی و حمایت از دانشجویان و استادان در اغلب دانشگاه‌های دنیا مشهود است. ارائه وام‌های تحصیلاتی - پژوهشی به استادان و دانشجویان برتر و مستعد، از جمله این حمایت‌ها و تسهیلات است. نظام حمایت مالی و پشتیبانی تحصیلی نیز یکی از پشتیبانی‌های لازم و مورد نیاز در هر دانشکده حکمرانی است. برخی از حمایت‌های مالی و بورسیه‌های تحصیلی که دانشکده‌های حکمرانی انجام می‌دهند، در جدول ۱۱ آمده است.

جدول ۱۱. نظام حمایت مالی و پشتیبانی تحصیلی در دانشکده‌های حکمرانی

دانشکده حکومت هلمز	دانشکده حکمرانی تورنتو	دانشکده حکمرانی هرتی	دانشکده حکومت بوش	دانشکده حکومت بلاوتیک	دانشکده علوم اقتصادی و سیاسی لندن	دانشکده حکومت کندي	نظام حمایت مالی و پشتیبانی تحصیلی در دانشکده‌های حکمرانی
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ارائه تسهیلات، وام و کمک‌های بلاعوض
		✓		✓	✓		کمک هزینه سفرهای علمی و شرکت در همایش‌ها
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	کمک هزینه زندگی
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	بورس‌های تحصیلی
✓				✓	✓	✓	شهریه نگرفتن از دانشجویان واجد شرایط
	✓	✓	✓	✓		✓	پیدا کردن کار و شغل مناسب برای دانشجو
✓			✓				بیمه کردن استادان و دانشجویان

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

دولت و حکومت، پدیده مدرن، چندوجهی است و از پیچیده‌ترین سیستم‌های اجتماعی محسوب می‌شود. نهادی که متولی شناخت و راهبری جامعه بوده و بیشتر از جامعه، به مطالعه و بررسی نیاز دارد. در جوامع کنونی، دانشکده‌های حکمرانی، این نقش را بر عهده داشته و ضمن مطالعه نهاد حکومت، وظیفه تربیت حکومت‌دانان و حکمرانان را بر عهده دارند. هر حکومتی فقط به واسطه تربیت راهبران و دولتمردانی هماهنگ با خود و بهره بردن از توانمندی آنها به نحو احسن، به سرانجام می‌رسد. پژوهش حاضر، در بستر فهم چنین ضرورتی شکل گرفت و با بررسی تطبیقی دانشکده‌های حکمرانی منتخب در راستای آشنایی با تجارب سایر کشورها، نخستین گام را برداشته شد. دانشکده‌های حکمرانی، ارزش محور و ایدئولوژی محور بوده و می‌توانند بر اساس ارزش‌ها و ایدئولوژی‌های هر نظام و حکومتی متفاوت باشند، ولی مختصات مشترک زیادی بین این دانشکده‌ها وجود دارد که با انجام مطالعه تطبیقی و تجربه دیگران به دست می‌آید.

نتایج پژوهش حاضر نشان‌دهنده آن است که عمده کار ویژه دانشکده‌های حکمرانی، آموزش، پژوهش، دستور کارگزاری، شبکه‌سازی و گفتمان‌سازی است که ترکیب این مشخصه‌ها و تأکید بر کاربردی‌سازی دانش خطمشی در دانشکده‌های حکمرانی باعث تمایز این دانشکده‌ها از

دانشگاه‌ها و کانون‌های تفکر می‌شود. این دانشکده‌ها فقط به ارائه دانش نظری و تشریح نظریه‌ها بسنده نمی‌کنند، بلکه به دنبال تولید و ارائه دانش کاربردی برای حل مسائل واقعی جامعه هستند، دانشی که در مرز علم و عمل قرار داشته و زمینه‌ساز کاربرست علم در عرصه عمل می‌شود.

در آخر، بر مبنای پژوهش انجام گرفته و راه طی شده، پیشنهادهای زیر ارائه می‌شود:

۱. تبیین اهمیت و ضرورت خطمشی پژوهی برای مسئولان و کارگزاران دولتی به منظور درک ضرورت وجود دانشکده‌های حکمرانی و جلب حمایت آنان؛
۲. سلسله همایش‌ها و نشست‌های دانشکده حکمرانی با استادان، اندیشمندان و مدیران اجرایی و خطمشی‌گذاران برای شناسایی الزامات تأسیس دانشگاه یا دانشکده حکومت؛
۳. تأسیس دانشکده‌های حکمرانی در قالب دانشگاه یا دانشکده حکومت در کشور؛
۴. استحصال شاخصه‌های مدیران دولتی مطلوب کشور به عنوان یکی از اهداف اصلی دانشکده‌های حکمرانی در قالب مطالعات کتابخانه‌ای و میدانی؛
۵. تبیین روش‌ها و سازوکارهای تربیت مدیران دولتی مطلوب کشور و نظام‌های مورد نیاز آن، طی مطالعات میدانی و مصاحبه با کارگزاران و استادان دانشگاه‌های داخل کشور؛
۶. انجام مصاحبه‌های عمیق با افراد تحصیل کرده در دانشکده‌های حکمرانی منتخب جهان در راستای شناخت ابعاد و کارکردهای پنهان و ناشناخته این دانشکده‌ها و
۷. مطالعه و تبیین راه‌های تأمین مالی دانشگاه‌های حکومت و دانشکده‌های حکمرانی در راستای حفظ استقلال و پشتیبانی مالی پایدار و مطمئن.

فهرست منابع

پورعزت، ع. ا. (۱۳۹۵). تصویرپردازی از دانشکده حکومت. *فصلنامه مدیریت سازمان‌های دولتی*، ۴(۲)، ۱۵۲-۱۴۳.

دانایی فرد، ح.؛ حسینی، ی.؛ فانی، ع. ا. (۱۳۹۲). *ظرفیت خطمشی‌گذاری عمومی: کلید توسعه یافتگی ملی*. تهران: انتشارات صفار.

عبدالحسین زاده، م.؛ عبدالحمید، م. (۱۳۹۴). ارائه برنامه آموزشی هوشمند رشته خطمشی عمومی، از طریق کاربرست مطالعه تطبیقی دانشگاه‌های مطرح جهان. *فصلنامه انجمن آموزش عالی ایران*، ۷(۴)، ۶۰-۲۱.

Abdolhosseinzadeh, M & Abdolhamid, M. (2016). Offering of Intelligent curriculum in the field of public policy, through the application of comparative study of global well known universities. *Iranian Higher Education Quarterly Journal*. 7(4), 3-27. (in Persian)

Allison, G. (2008). *Emergence of Schools of Public Policy: Reflections by a Founding Dean*. In: R. Goodin, M. Moran and M. Rein, ed. 1st Ed. New York: Oxford University Press.

- Blavatnik School of Government (2016). *2016 Annual Report*. Report on the Blavatnik School of Government's activities and achievements over the past year.
- Butcher, J. (2008). *Australia under construction: Nation-building: past, present and future*. Canberra: ANU E Press.
- Cappe, M. (2015). *Public Policy on Public Policy Schools*. Toronto: Higher Education Quality Council of Ontario.
- Crecine, J. P. (1971). University centers for the study of public policy: organizational viability. *Policy Sciences*, 2(1), 7-32.
- Danaeefard, H., Hosseini, Y. & Fanny, A. (2013). *Public policy making capacity: key to national development*. Tehran: Saffar Publication. (in Persian)
- Development Policy Centre (Crawford School of Public Policy). (2010). *Development Policy Centre: Crawford School of Public Policy*. ANU College of Asia & the Pacific.
- Hertie School of Governance. (2008). *Hertie School of Governance: Short facts*. Berlin: Hertie School of Governance.
- John, F. (1986). *The John F. Kennedy School of Government: The first fifty years*. Cambridge, Mass: Ballinger Pub. Co.
- Mahbubani, K. (2013). *Lee Kuan Yew School of Public Policy: Building a global policy school in Asia*. Singapore: World Scientific Pub.
- Makoto, O. (2017). *School of Government*. Available in: http://edb.kulib.kyoto-u.ac.jp/bull/html/pdf/03_schools/grd17_gov.
- Neondorf, Kimberly, A. (2002). *The content analysis guidebook*. London, sage pub.
- Neuman, W. L. (2014). *Social research methods: Qualitative and quantitative approaches*. Boston: Pearson.
- Porter, M. E. (1985). *Competitive advantage: Creating and sustaining superior performance*. New York, N.Y: Free press.
- Pourezat, A. (2016). Prospection Coming out of School of Government. *Quarterly Journal of Public Organizations Management*, 4(2), 143-152. (in Persian)
- School of Government and International Relations (2015). *A leading centre of learning in government and international relations*. Griffith University.
- Speers, K. (2007). *The invisible private sector: Consultants and public policy in Canada*, in L. Dobuzinskis, M. Howlett and D. Laycock (Eds) *Policy Analysis in Canada*. Toronto: University of Toronto.
- Walker, J. L. (1976). The curriculum in public policy studies at the University of Michigan. *Journal of Urban Analysis*, 4(1), 3- 28.
- Wildavsky, A. (1986). Schools of Public Policy in Poor Countries. *Policy Studies Journal*, 14(3), 407-413.